

WK.60.24.2018

Kielce, dnia 25 października 2018 r.

FN+SG - proszę o odwołanie się do wyroków polonistycznych i opracowanie propozycji odpowiedzi

nie do wystąpienia

Pan Wacław Szarek
Burmistrz Sędziszowa

do RIO

2018.10.29

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych¹, przeprowadziła w okresie od 11 czerwca do 14 sierpnia 2018 roku kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Sędziszów za 2017 rok i inne wybrane okresy. Protokół kontroli omówiono i podpisano w dniu 30 sierpnia 2018 roku.

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia, które powstały na skutek nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez osoby odpowiedzialne za gospodarkę finansową Gminy Sędziszów. Wykazane nieprawidłowości i uchybienia dotyczyły, w szczególności:

1. W obowiązującej w 2017 r. dokumentacji opisującej przyjęte w Urzędzie Miejskim zasady (politykę) rachunkowości nie określono wersji i daty rozpoczęcia eksploatacji stosowanego oprogramowania wykorzystywanego do prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz nie zawarto wykazu wszystkich faktycznie prowadzonych ksiąg rachunkowych – dzienników częściowych mimo, że w ewidencji Urzędu w 2017 r. stosowano 15 dzienników częściowych. Nieprawidłowość narusza art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. b) i c) oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości².
2. Stwierdzono przypadki ujmowania w 2017 r. zdarzeń dotyczących zwiększenia stanu środków trwałych z opóźnieniem wynoszącym od 8 do 15 miesięcy, co narusza art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
3. W zakresie sporządzania sprawozdań budżetowych stwierdzono następujące nieprawidłowości:
 - a) w sprawozdaniu jednostkowym Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 31.12.2017 r. w kolumnie 8 „Dochody otrzymane” w podziale klasyfikacji budżetowej 758/75801/2920 wykazano kwotę 7.529.488,00 zł pomimo iż w 2017 r., na rachunek bankowy budżetu wpłynęła subwencja oświatowa w kwocie ogółem 8.162.820,00 zł. Różnica pomiędzy kwotą wykazaną w sprawozdaniu Rb-27S a kwotą faktycznie otrzymaną wynosi 633.332,00 zł i wynika z faktu, iż do dochodów otrzymanych w 2017 r. nie zaliczono kwoty subwencji otrzymanej w grudniu 2017 r. na styczeń 2018 r. Nieprawidłowość narusza § 9 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra

¹ Dz.U. z 2016 r. poz. 561, dalej ustawa o regionalnych izbach obrachunkowych

² Dz.U. z 2018 r. poz. 395 ze zm., dalej ustawa o rachunkowości

Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej³, w związku z § 3 ust. 4 pkt 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego” stanowiącej załącznik nr 39 do tego rozporządzenia.

- b) w sprawozdaniu Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 31.12.2017 r. oraz w rocznym sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Urzędu Miejskiego za okres od początku roku do dnia 31.12.2017 r. w kolumnie „Skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy”:
- w podatku rolnym wykazano kwotę 27.135,19 zł zamiast 27.260,86 zł (zaniżono skutki o kwotę 125,67 zł), na skutek nieuwzględnienia w skutkach decyzji wymiarowych/zmieniających wydanych w 2017 r. za lata ubiegłe oraz korekt deklaracji na podatek rolny złożonych w 2017 r. za lata ubiegłe,
 - w podatku od nieruchomości wykazano kwotę 1.528.180,51 zł zamiast 1.395.258,54 zł (zawyżono skutki o kwotę 132.921,97 zł) na skutek nieuwzględnienia w skutkach decyzji wymiarowych/zmieniających wydanych w 2017 r. za lata ubiegłe oraz korekt deklaracji na podatek rolny złożonych w 2017 r. za lata ubiegłe,
 - w podatku od środków transportowych wykazano kwotę 95.436,22 zł zamiast 95.480,27 zł (zawyżono skutki o kwotę 44,05 zł) na skutek nieuwzględnienia w skutkach korekt deklaracji na podatek od środków transportowych złożonych w 2017 r. za lata ubiegłe.
- Nieprawidłowość narusza § 9 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w związku z § 3 ust. 1 pkt 9 i 12 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik Nr 39 do tego rozporządzenia.
4. W 2017 r. nie prowadzono ewidencji rozrachunków z inkasentami na koncie pozabilansowym 991 „Rozrachunki z inkasentami z tytułu pobieranych przez nich podatków podlegających przypisaniu na kontach podatników”, co narusza § 26 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego⁴.
5. W 2017 r. odpisu umorzonych zaległości podatkowych na szczegółowych kontach podatników dokonywano pod datą wydania decyzji umorzeniowej, zamiast pod datą doręczenia decyzji. Nieprawidłowość narusza § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego, w związku z art. 212 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa⁵.
6. W 2017 r. Burmistrz nie dokonywał zmian w planie finansowym Urzędu Miejskiego, co narusza art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁶.
7. Nie sporządzano i nie przechowywano w dokumentacji podatkowej kopii decyzji wymiarowych dotyczących podatków pobieranych od osób fizycznych, co narusza art. 210 § 1 pkt 8 i art. 212 ustawy Ordynacja podatkowa. Ponadto brak kopii decyzji narusza zasady wynikające z załącznika Nr 2 „Jednolity rzeczowy wykaz akt organów gminy i związków międzygminnych oraz urzędów obsługujących te organy i związki” do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia

³ Dz. U. z 2016 r. poz. 1015 ze zm., dalej rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej

⁴ Dz. U. Nr 208, poz. 1375, dalej rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego

⁵ Dz. U. z 2018 r. poz. 800 ze zm., dalej ustawa Ordynacja podatkowa

⁶ Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm., dalej ustawa o finansach publicznych

2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych⁷.

8. Rada Miejska uchwalała Nr XIV/92/2015 z dnia 27 listopada 2015 r. zarządziła pobór opłaty targowej w drodze inkasa, określiła inkasentów oraz wysokość wynagrodzenia za inkaso. Na mocy podjętej uchwały między Gminą a inkasentami nawiązano stosunek administracyjno-prawny, będący podstawą do wykonywania zadań i uzyskiwania wynagrodzenia. Ponadto Burmistrz zawarł umowy o inkaso z inkasentami opłaty targowej, czym naruszono art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych⁸. Brak było podstaw prawnych do zawarcia umów z inkasentami, albowiem do umów cywilnych mają zastosowanie przepisy prawa cywilnego, a ich cechą jest swoboda w zakresie ich zawierania, a zwłaszcza wyboru stron umowy, wynagrodzenia za przedmiot umowy oraz praw i obowiązków stron umowy.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybienia były w głównej mierze wynikiem nieprzestrzegania przepisów prawnych dotyczących gospodarki finansowej i rachunkowości gminy, a także niewłaściwego funkcjonowania kontroli zarządczej.

Niezależnie od wyszczególnienia indywidualnej odpowiedzialności za powstanie nieprawidłowości w poszczególnych dziedzinach funkcjonowania Gminy Sędziszów poprzez wskazanie merytorycznych pracowników w protokole z kontroli, Burmistrz oraz Skarbnik ponoszą w odpowiednim zakresie, odpowiedzialność z tytułu nadzoru, za opisane w wystąpieniu pokontrolnym nieprawidłowości.

Obowiązki w zakresie prowadzenia rachunkowości oraz nadzorowania prac z tego zakresu spoczywały na Skarbniku. Prawa i obowiązki głównego księgowego (skarbnika) określają przepisy art. 54 ustawy o finansach publicznych.

Organem wykonawczym Gminy Sędziszów jest Burmistrz, na którym spoczywają obowiązki dotyczące m.in. przygotowania projektów uchwał Rady Miejskiej, wykonywania budżetu i gospodarowania mieniem gminy, a także ogólna odpowiedzialność za prawidłową gospodarkę finansową gminy (art. 30 ust. 1 i 2, art. 60 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym). Burmistrz, jako organ wykonawczy gminy, wykonuje zadania przy pomocy Urzędu Miejskiego, którego jest kierownikiem (art. 33 ust. 1 i 3 ustawy). Odpowiedzialność za gospodarkę finansową Urzędu, jako jednostki sektora finansów publicznych, w tym za wykonywanie obowiązków w zakresie kontroli wewnętrznej, spoczywa na Burmistrzu (kierowniku jednostki) zgodnie z art. 53 ust. 1 i art. 69 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli, Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych wnosi o ich wykorzystanie celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości poprzez realizację niżej przedstawionych wniosków pokontrolnych oraz podjęcie innych niezbędnych działań w celu niedopuszczenia do powstania podobnych nieprawidłowości w dalszej działalności.

⁷ Dz.U. Nr 14 poz. 67 ze zm., dalej rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych

⁸ Dz.U. z 2018 r. poz. 1445 ze zm., dalej ustawa o podatkach i opłatach lokalnych

1. Dokonać zmian w polityce rachunkowości w zakresie stwierdzonych nieprawidłowości, stosownie do art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. b) i c) oraz art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości.
2. Zdarzenia dotyczące zwiększenia stanu środków trwałych ujmować w księgach rachunkowych okresu sprawozdawczego (miesiąca), w którym zdarzenia wystąpiły, zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
3. Rzetelnie sporządzać sprawozdania budżetowe oraz przestrzegać aby kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, stosownie do § 9 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁹, a w szczególności:
 - a) w sprawozdaniu jednostkowym Rb-27S „Miesięczne/roczne sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych” jako jednostki (Urząd) i jako organu w kolumnie „Dochody otrzymane” wykazywać kwoty subwencji ogólnej, które wpłynęły na rachunek bankowy jednostki w okresie sprawozdawczym, po ewentualnym pomniejszeniu o dokonane zwroty, stosownie do § 3 ust. 5 pkt. 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego” stanowiącej załącznik nr 36 rozporządzenia.
 - B w sprawozdaniach Rb-27S oraz Rb-PDP w kolumnie „Skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy” wykazywać kwoty stanowiące rzeczywiste skutki obniżenia górnych stawek podatków, wprowadzonych uchwałami Rady Miejskiej, stosownie do § 3 ust. 1 pkt 9 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego” stanowiącej załącznik nr 36 do tego rozporządzenia, przy czym przy obliczaniu skutków obniżenia górnych stawek w podatku od nieruchomości, podatku rolnym, podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych uwzględniać kwoty tych skutków wynikające z korekt decyzji/deklaracji złożonych za lata ubiegłe, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 12 tej Instrukcji.
4. Dokonać korekty rocznego sprawozdania Rb-PDP za 2017 rok wraz z uzasadnieniem oraz rocznego sprawozdania Rb-27S za 2017 rok, wyłącznie w zakresie danych objętych sprawozdaniem Rb-PDP i przekazać je do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w terminie 5 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, zgodnie z § 24 ust. 6 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego” stanowiącej załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
5. Prowadzić ewidencję kwot należnych do pobrania i pobranych przez inkasentów na koncie pozabilansowym 991 „Rozrachunki z inkasentami z tytułu pobranych przez nich podatków polegających na przypisaniu na kontach podatników”, stosownie do § 26 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego.

⁹ Dz.U. z 2018 r. poz. 109 ze zm.

6. Odpisu należności podatkowych dokonywać pod datą doręczenia decyzji, stosownie do § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego, w związku z art. 212 ustawy Ordynacja podatkowa.
7. Dokonywać na bieżąco zmian w planie finansowym jednostki będącym podstawą gospodarki finansowej jednostki, stosownie do art. 11 ust. 3 ustawy o finansach publicznych i § 12 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych¹⁰.
8. Sporządzać kopie decyzji wymiarowych i przechowywać je przez okres 10 lat kalendarzowych, począwszy od dnia 1 stycznia roku następnego od daty zakończenia sprawy, stosownie do art. 210 § 1 pkt 8 i art. 212 ustawy Ordynacja podatkowa, jak również postanowień załącznika nr 2 „Jednolity rzeczowy wykaz akt organów gminy i związków międzygminnych oraz urzędów obsługujących te organy i związki” do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych, zgodnie z którym decyzje wymiarowe posiadają kategorię archiwalną B-10.
9. Rozwiązać umowy zawarte z inkasentami opłaty targowej, a wynagrodzenie dla inkasentów wypłacać na podstawie uchwały Rady Miejskiej, stosownie do art. 19 ust. 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje od Pana Burmistrza zawiadomienia o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu służy prawo złożenia zastrzeżeń na podstawie art. 9 ust. 3 i ust. 4 przedmiotowej ustawy do tutejszego Kolegium, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Do wiadomości:
Rada Miejska w Sędziszowie

ZASTĘPCA PREZESA
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Kielcach
mgr Zbigniew Rebas

¹⁰ Dz.U. z 2015 r. poz. 1542 ze zm.